

Verenigingsverslag Pelgrimswegen naar Rome 2019-2020

Voor u ligt het verslag van het afgelopen verenigingsjaar, dat van april 2019 (vorige ALV) tot september 2020 loopt, het moment waarop we de volgende ALV - digitaal - houden vanwege de Covid-19 maatregelen en algehele voorzichtigheid die daar bij hoort.

In de kop van dit verslag ontkomen we er niet aan om te memoreren hoezeer de Covid-19 pandemie (of Corona crisis) heeft ingegrepen in de samenleving en dus ook in ons verenigingsleven. Gelukkig bereiken ons tot op heden geen berichten dat onze leden het slachtoffer zijn geworden van het virus. Naast het verenigingsleven trekt Covid-19 ook een zware wissel op de mogelijkheden te kunnen pelgrimeren. We doen er momenteel als vereniging en haar leden alles aan om toch zoveel mogelijk activiteiten te kunnen ontplooiën, ook al is het individueel en vaak in eigen land.

Omdat niemand weet wanneer activiteiten die we herkennen als Pelgrimswegen naar Rome ontmoetingen weer plaats kunnen vinden, blijft het virus een factor bij alles wat we ons als vereniging voorgenomen hebben te realiseren. We zien ook nieuwe creativiteit ontstaan in deze tijd met nieuwe wijzen van samenkomen, verhalen delen of alternatieve pelgrimstochten.

Ons ledenbestand blijft behoorlijk op peil en daar zijn we blij mee. Voor dit algemene verslag volstaan we hiermee. Zie verder de financiële rapportage voor meer details over ledenverloop.

Dankzij tientallen vrijwilliger-leden konden we ook in 2019 en zelfs in 2020 weer mooie activiteiten ontplooiën. In dit verslag geven we deze activiteiten op bondige wijze weer.

Al die activiteiten zijn sneller opgeschreven dan daadwerkelijk uitgevoerd. Tientallen vrijwilligers hebben er veel, soms héél véél uren werk ingestopt. Onze dank en waardering is zeer groot: zonder jullie zijn we als vereniging absoluut niet in staat te doen wat we deden. Hartelijk dank voor jullie enthousiaste, deskundige en belangeloze inzet!

We hopen velen van jullie weer te kunnen ontmoeten in de komende maanden en in ieder geval digitaal te zien op 19 september tijdens de ALV.

Mede namens de bestuurlijke collega's Guus, Bart, Robert, Femke en Henriët.

Roel Kamerling (Vz) en Dick van Maanen (Vice –Vz) Pelgrimswegen naar Rome

Rapportage activiteiten en resultaten

Tijdens de ALV van 2019 is een aantal voorstellen gedaan en goedgekeurd voor uitvoering, n.a.v. het meerjarenplan 2019-2022. Hieronder staan de resultaten daar van.

1. Het bestuur

De samenstelling en portefeuilleverdeling van het bestuur was in de afgelopen periode als volgt.

Bestuurslid	Einde bestuurperiode	Portefeuille
Roel Kamerling	ALV 2022	Voorzitter, beleid, Marketing & Communicatie strategie,
Bart van den Dolder	Eind 2021	Penningmeester, Automatisering, ledenadministratie, winkel
Femke Heemskerk	ALV 2023	Secretaris, Leden ontmoetingsdagen
Dick van Maanen	ALV 2022	vice Voorzitter, werkgroep routes, Externe evenementen, Vlaanderen en fondsenwerving
Guus Wesselink	ALV 2020	Communicatie (Werkgroep, Omnes, Nieuwsbrief, content website, social media)
Robert Jansen	ALV 2022	Leden ontmoetingsdagen, Huiskamer bijeenkomsten, Pelgrimsregister
Henriët Griffioen	ALV 2023	Contact Camino Academie; diversifiëren samenstelling vereniging / verjonging

- a. Guus Wesselink treedt na 5 jaar bestuurswerk terug als bestuurslid dit jaar, maar hij heeft laten weten dat hij nog beschikbaar is om een rol te spelen in de communicatie coördinatie en daarover zal rapporteren aan het bestuur. We zoeken per direct een vervanger voor Guus als bestuurslid. De portefeuille kan ingevuld worden in overleg met het nieuwe lid en de rest van het bestuur.

Eind 2021 zullen we een nieuwe Penningmeester moeten hebben in het bestuur en Bart van den Dolder start graag vanaf begin 2021 met een nieuwe Penningmeester inwerken. Leden met interesse in een bestuursrol, kunnen zich melden bij Roel Kamerling.

2. Verbinding tussen leden

Verbondenheid in een groeiende vereniging vasthouden en verdiepen	
Acties	Resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Naast informeren, meer aandacht voor pelgrimsbeleving en het ondersteunen van een goede thuiskomst in onze activiteiten en via onze media • Meer verdiepende bijeenkomsten en onderzoek naar pelgrimeren in samenwerking met de Camino Academie • Pro-actief leden betrekken en activeren • Behoeftte-onderzoek onder onze leden	<ul style="list-style-type: none"> • Vertrekkende ledenaantal daalt van 170 pj (2018) naar 120 pj (2021) • Aantal leden dat naar een van de activiteiten gaat stijgt van 400 in 2018 naar 600 in 2021 • Aantal actieve leden stijgt van 75 in 2018 naar 120 in 2021

In de afgelopen periode is daar in de vereniging als volgt invulling aan gegeven.

- a. Wim van Miltenburg en Cor Kuijvenhoven, zijn beide afgelopen jaren teruggetreden als bestuurslid, maar zijn met een zeer waardevol initiatief gestart daarna: Het introduceren en trainen van nieuwe pelgrims naar Rome in Vessem. De eerste introducties zijn gestart in 2020. Daarnaast zijn beide nog actief bij de organisatie van de leden ontmoetingsdagen en de coördinatie van de beursvloer op de Fiets en Wandelbeurs.
- b. Gestart in 2017 en doorgezet in 2018 en 2019 wordt de ALV gecombineerd met een mooi programma waar onze vrijwilligers zonder kosten naar toe kunnen. Overige leden zijn ook welkom tegen een vergoeding op donativo niveau.
- c. Tijdens de feestdagen in december kregen deze leden een bedankkaartje namens het bestuur.
- d. Vrijwilligers zijn betrokken in de discussies over de meerjarenvise
- e. Bij ledenbijeenkomsten en in de geschreven media is steeds aandacht gevraagd voor openstaande vacatures.
- f. De werkgroep Leden-ontmoetingsdagen heeft in het najaar van 2019 een geslaagde leden- en ontmoetingsdag georganiseerd in Den Bosch. Tijdens de dag zelf en uit de enquête blijkt grote waardering en enthousiasme.
- g. Helaas kon de gecombineerde ALV en ontmoetingsdag in 2020 door Covid-19 geen doorgang vinden.
- h. Het behoefte-onderzoek heeft nog niet plaats gevonden en is opgenomen in het communicatieplan.
- i. Henriët heeft een aantal bijeenkomsten bijgewoond van de Camino werkgroep (van onze collega's van het Genootschap. De Camino Academie is een platform waar wetenschap en pelgrims elkaar vinden in gedeelde academische interesse rondom het fenomeen pelgrimage. Er is nu een uitnodiging vanuit hen om nader deel te nemen in, en mee denken over, invulling van de Camino Academie. Zij zijn nu namelijk bezig met een zelfevaluatie. De kennis die wij opdoen binnen deze organisatie kunnen wij weer gebruiken voor onze bestaande en nieuwe leden en tegelijkertijd onze leden wijzen op mogelijk interessante lezingen, film of muziek georganiseerd door Camino Academie. Ook suggereren wij invulling met Italiaanse accenten in hun activiteitenagenda.

3. Samenstelling ledenbestand

Ledensamenstelling diversifiëren	
Acties	Resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Oprichten jongerencommissie met jongeren (25-45 jaar) er in om nieuwe activiteiten en werving uit te werken • Uitvoeren nieuwe (wervings)activiteiten voor en door jongeren. • Pro-actief vrouwelijke leden benaderen voor (bestuurs)functies	<ul style="list-style-type: none"> • 50% meer leden in 2021 dan in 2018 in categorieën 20-39 en 40-49 jaar (resp. 39 en 43 leden) • Minimaal 25% vrouwen als bestuurslid (=28 % in 2019) en 40% als actief lid (is 27% in 2019 op basis van Kerstkaartenlijst). • Aangezien fietsende leden doorgaans minder actief zijn in PnR, minimaal 1 fietser in het bestuur (=1 in 2019). Minimaal 1 iemand < 45 jaar in het bestuur (= 2 in 2019). • Nieuwe ledenwerving kanalen operationeel

- a. Naast de communicatie uitingen die we als vereniging al lang creëren, is ingezet op een aantal nieuwe. Met het tijdschrift Roma Aeterna zijn wij overeen gekomen dat wij op het gebied van communicatie kunnen samenwerken en een breder bereik kunnen realiseren. Er heeft al een artikel van hen in onze Omnes gestaan en een artikel van ons in hun tijdschrift (over Romeinse wegen). *Guus*
- b. Henriët heeft een kant-en-klaar route voor middelbaar scholieren die op Rome-reis gaan, om een week te lopen over de Via Francigena. Ze heeft al een aantal enthousiaste geschiedenis docenten / begeleiders gevonden die in het komend schooljaar de tocht als pilot willen begeleiden. Natuurlijk onder het voorbehoud dat Covid-19 geen roet in het eten gooit. Maar dit ziet er uit als een veelbelovende manier om jongeren kennis te laten maken met een pelgrimstocht naar Rome.
- c. De jongerencommissie is nog niet gestart door moeilijkheid van bijeenkomen (Covid-19).

4. Organisatie van de vereniging

Optimaliseren van de verenigingsorganisatie	
Acties	Resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ● Oprichten communicatiewerkgroep ● Vernieuwen logo ● Automatisering vereniging inclusief website evalueren en waar gewenst aanpassen ● Rolverdeling bestuur/werkgroepen verhelderen inclusief mandaat, budget en communicatie tussen beide	<ul style="list-style-type: none"> ● Heldere rolverdeling bestuur en werkgroepen en goede afspraken over verantwoordelijkheden en bevoegdheden. ● Automatisering is up-to-date ● Samenhangend communicatiebeleid

- a. Er is een werkgroep communicatie samengesteld met daarin Roel Kamerling en Guus Wesselink vanuit het bestuur en verder Gert Wich, Everdiene Geerling en Peter Molog. Deze werkgroep heeft als eerste een plan van aanpak gemaakt als afgeleide van het hoofdplan. Op diverse punten wordt nu actie ondernomen.
- b. Een van de voornemens in het plan van aanpak was het ontwikkelen van een logo wat zich niet eenzijdig richt op wandelaars maar op de brede groep pelgrims. Met behulp van externe ondersteuning is het logo ontwikkeld en wordt nu de uitrol van het gebruik en de presentatie aan de vereniging voorbereid.
- c. Femke Heemskerk heeft de rol van secretaris opgepakt, zodat Dick van Maanen zich bezig kon houden met De Fiets en Wandelbeurs, de routes en de taken van de vice- voorzitter. Daarmee heeft Guus Wesselink een aantal van zijn taken overgedragen en ruimte gekregen om voorzitter en trekker te worden van de werkgroep communicatie. Henriët Griffioen is zich met name bezig gaan houden met de Camino Academie en het ontwikkelen en implementeren van de activiteiten voor en communicatie gericht op jongeren.
- d. De (her)verdeling van de portefeuilles heeft geleid tot een helderder taakverdeling tussen de bestuurders onderling en ook naar de werkgroepleden toe. De vrijwilligers in de werkgroepen hebben één aanspreekpunt, tevens meewerkend voorman/vrouw, vanuit het bestuur. Binnen het afgesproken budget en de gemaakte afspraken, heeft het bestuurslid de ruimte om eigen besluiten te nemen. Voor veranderingen of sparren kan het bestuurslid terecht bij collega bestuurders.
- e. De penningmeester, Bart van den Dolder houdt, op basis van informatie van portefeuillehouders en gegevens uit de ledenadministratie, in Excel een overzicht bij van de PnR vrijwilligers.
- f. Er is gekeken naar de manier waarop gegevens uit de ledenadministratie kunnen worden gekoppeld aan activiteiten op de site. Er zijn een aantal stappen gezet (zie "user accounts" bij punt a website). Probleem is dat het gebruikte pakket geen directe koppeling met de website mogelijk maakt. Dit geschiedt via een handmatige export.
- g. Daarnaast is het gebruikte ledenadministratiepakket gebruiksonvriendelijk en arbeidsintensief bij het maken van analyses. De verkenning van alternatieven is met een gewenste kenmerkenlijst in gang gezet.

Meer bekendheid genereren voor Rome/Italië als pelgrimsbestemming

Acties	Resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ● Inventariseren publiekskanalen / media die we kunnen benaderen. ● Basisverhaal + persoonlijke verhalen als pakket onder de aandacht brengen bij deze kanalen. ● Gebruik van het nieuwe motto 	<ul style="list-style-type: none"> ● Verhalen over pelgrimeren naar Rome verschijnen in media.

De vereniging heeft natuurlijk al een aantal reguliere communicatie-uitingen waarmee we onze leden bedienen, nieuwe leden werven en ons positioneren. Maar een aantal bijzondere en nieuwe initiatieven benoemen we hier ook. Sinds april 2019 hebben we het volgende

- a) De redactiecommissie beheert de OMNES, de digitale nieuwsbrief, het handboek en de sociale media. Uitgegeven zijn 3x papieren OMNES en 5 x digitale nieuwsbrief (waarvan 1 x in vernieuwde Mailchimp versie).
- b) De vereniging is voortdurend actueel aanwezig op Facebook (245 volgers) en Twitter (245 volgers).
- c) *Guus* Onder het mom van Pelgrimeren in tijden van Corona zijn drie acties van onze leden bijzonder noemenswaardig. Van maart tot mei 2020 hebben Titia Meeuwse en Arnoud Boerwinkel 40 pelgrimsverhalen van leden verzameld en digitaal gedeeld als moderne variant op het middeleeuwse Decamerone (verhalen tijdens de Pest in Florence). Vervolgens heeft Ben Teunissen het initiatief genomen om Nederlandse routes te verzamelen onder de noemer Pelgrimsommetjes. Deze zijn aangedragen door leden en met behulp van Ben ook digitaal ontsloten zodat mensen toch konden lopen en fietsen in Nederland. Peter Molog heeft inmiddels ook een nieuwe grensroute van Nederland voor de fiets ontwikkeld. Het doel daarvan is om de gelegenheid te bieden om te pelgrimeren in het eigen land. De route staat inmiddels op de website.
- d) *Guus* Het handboek van de vereniging is geactualiseerd en van een nieuwe omslag voorzien. De oude handboeken waren (bijna) uitverkocht waren en een aantal zaken is vernieuwd, o.a. de route-informatie. Zo is er door Pieter Quelle en Albert Beekes een compleet nieuw ontwerp van de Oostelijke Routes gemaakt. Deze is gepubliceerd in de nieuwe uitgave van het boek en op de website Ook achterhaalde URL's zijn uiteraard vervangen.
- e) Vier leden van de vereniging hebben zich voorjaar 2020 laten interviewen door het Tijdschrift Smaak van Italië, over Leven en Eten in Italië, waardoor een bredere doelgroep bereikt kan worden. Een artikel van zes pagina's inclusief mooi beeldmateriaal en een foto op de voorpagina volgde hieruit.
- f) *Guus* Titia Meeuwse heeft inmiddels de taken van Luc Gregoir als webbeheerder overgenomen. Er is inmiddels een actieplan gemaakt voor de verdere ontwikkeling van de website. Het concrete doel is een opgefriste website begin 2022 met twee of drie voorkanten (leden, willekeurige bezoekers en jongeren), compacte informatie en veel details achterin. Er wordt ook technische ondersteuning voor het beheer ingehuurd. Daar is budget voor. Ook de ledenadministratie wordt gekoppeld aan de website. Een aantal teksten van de website zijn al gereviseerd, waaronder de inhoud van het boek over pelgrimeren wat we aan nieuwe leden geven.
- g) Ook alle informatie en consequenties van de Covid 19 problematiek in relatie tot pelgrimeren is op de website opgenomen.

- h) Op basis van de workshop routes na de laatste ALV heeft de Werkgroep Routes een aantal producten gemaakt. Voor de fietsende pelgrims heeft Peter Molog allereerst de Emo route beschreven. Vervolgens heeft hij de via Francigena voor de fiets helemaal beschreven vanaf Canterbury. Inmiddels heeft hij ook nog de aansluitingsroutes vanuit Nederland beschreven! Voorwaar een grootse klus met een prachtig resultaat. De routes zijn ook opgenomen in ons handboek. Pieter Quelle en Albert Beekes gaan de Oostelijke Route opnieuw beschrijven. Inmiddels zijn ze met een aantal leden hard aan de slag om daar weer iets moois van te maken. De prachtige beschrijving die ze hebben gemaakt van de Franciscaanse voetreis beloofd veel goeds. Luc Gregoir heeft voor onze website de verbindingsroutes over het zuidelijk deel van de Alpen beschreven. Er zijn dus nu duidelijke verbindingen tussen bijvoorbeeld de GR 5 en de via Francigena op die plaatsen. Maar ook de verbinding tussen de Chemin d'Arles plus de Chemin d'Assise en de Via Francigena. Met al deze beschrijvingen is het grootste deel van de uitkomsten van de workshop vormgegeven. Er liggen nog een paar klussen waar we later wellicht mee aan de slag gaan.
- i) De Fiets en Wandelbeurs in Gent was zeer succesvol. Wij stonden daar met Paul de Marez, Andre de Smet, Peter Molog, Fred Vliegen Titia Meeuwese en Dick van Maanen. Dat uit zich daar niet direct in een grote toename in het aantal leden, maar we hebben heel veel belangstellenden gesproken en voorlichtingsmateriaal verstrekt. Luc Gregoir gaat samen met Fred en Dick, zodra dat weer kan, in het voorjaar een bijeenkomst in Vlaanderen organiseren voor mensen die onderweg willen gaan en in het najaar een bijeenkomst waarin de pelgrims kunnen vertellen over hun ervaringen.
- j) De Fiets en Wandelbeurs in Utrecht was zowel in bereik als in organisatie een succes. We hebben 27 nieuwe leden kunnen inschrijven, hebben vele tientallen zeer geïnteresseerde bezoekers kunnen enthousiasmeren (waaronder een mooi aantal jonge mensen!) en er was een perfect werkende verbinding tussen de centrale "bestuurstafel" en de per onderwerp aanwezige voorlichtende leden. Daar waren er gelukkig heel veel van aanwezig. Daar zijn we heel dankbaar voor! Ook hebben we een achttal lezingen mogen houden over routes uit ons programma. De samenwerking met de vrienden van Sint Jacob was perfect. Iets minder mooi is dat we ieder jaar meer gaan betalen aan de organisatie voor onze aanwezigheid en dat van de kant van de Fiets en Wandelbeurs nogal ad hoc en chaotisch wordt geopereerd. Wij hebben ons voorgenomen om beide onderwerpen met hen te bespreken. Ook kijken we een beetje angstig naar de ontwikkelingen rond Covid 19. Of dat iets gaat betekenen voor het komende jaar? We weten het nog niet, maar zullen anticiperen op de komende ontwikkelingen.
- k) PnR was ook weer aanwezig bij de najaarsbijeenkomst van onze vrienden van Sint Jacob. Tijdens de drukbezochte bijeenkomst in Alkmaar gaven we vanuit onze stand voorlichting over het pelgrimeren naar Rome met vier mensen. Er was veel belangstelling vanuit de leden van Sint Jacob.
- l) Het loop en presenteerd duo Guus Wesselink en Riet Laake (Vier vrije voeten) hebben inmiddels een tweetal bijeenkomsten mogen doen bij de reisboekenwinkel De Noorderzon in Arnhem. Kleinschaliger dan voorheen bij Pied a Terre, maar wel succesvol. De locatie is niet geschikt voor het organiseren van informatie middagen. Naar een alternatief is wel intensief gezocht maar nog niet gevonden. Guus heeft inmiddels een aantal reisboekenwinkels benaderd om te bezien of we met hen kunnen samenwerken.
- m) Ook het project huiskamers heeft geleden onder de uitbraak van Covid 19. Onder andere een grote bijeenkomst in Zeeland, samen met het Genootschap kon geen doorgang vinden.
- n) Met het wegvallen van de voorlichtingsbijeenkomst bij Pied a Terre en het verder activeren van de huiskamers zijn we op zoek naar een betere invulling. De gedachte is om in ieder geval elk voorjaar een bijeenkomst in alle huiskamers te houden, die is gericht op het informeren van (nieuwe) pelgrims. Daarnaast willen we in het najaar ook een bijeenkomst houden waarin alle pelgrims hun verhalen en ontdekkingen met elkaar kunnen uitwisselen.

- o) Met het verder terugtreden van Luc Gregoir ontstaat ook een vacature in Vlaanderen die niet simpel is in te vullen. Luc en Dick hebben, in overleg met Fred Vliegen, afgesproken om te onderzoeken wie in aanmerking kan komen om deze plek over te nemen, eventueel onder begeleiding van Fred, Luc en Dick. We nemen de situatie rond de Fiets en Wandelbeurs in Gent daar in mee.

Toelichting Financien Pelgrimswegen naar Rome t.b.v. ALV

1 Winst & verliesrekening 2019 (zie bijlage 1)

Het jaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 4.633.

In de begroting 2019 was uitgegaan van een resultaat van € 137.

Het verschil komt door lagere lasten (€ 1.728) en hogere baten (€ 2.769).

Belangrijke afwijkingen aan de **lastenkant** zijn:

- Hogere promotiekosten (€ 930): door aanschaf van promotiemateriaal en hogere kosten voor deelname aan de F&W-beurs, doordat in 2018 voor het eerst een bijdrage voor de aanwezigheid moest worden betaald (€ 605),
- Lagere bestuurskosten (€737),
- Lagere reiskosten (€ 1.484),
- Hogere overige lasten (€ 797), ondermeer door het afboeken van aangeschafte linnen draagtasjes,
- Ruimte "nieuw beleid" niet aangesproken (€ 1.250)

Aan de **batenkant** zijn de inkomsten uit *contributie netto*, d.w.z. gecorrigeerd voor oninbare contributie¹, € 1.569 en de *entreegelden* € 1.134 hoger dan begroot.

Verklaring hiervoor is de hogere ledengroei (92 meer nieuwe leden dan begroot).

In het laatste kwartaal zijn 65 personen lid zijn geworden. De contributie inkomsten van deze personen worden in 2020 als contributie-inkomst geboekt.

2 Resultaatstoedeling 2019

Het bestuur stelt voor het resultaat van € 4.633 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

3 Balans 2018 (zie bijlage 2)

De **actiefzijde** bestaat uit liquide middelen, voorraden, vorderingen en hardware.

De *liquide middelen* worden zo veel mogelijk op een spaarrekening geparkeerd.

De vereniging houdt geen kasmiddelen aan.

De *voorraden* bestaan uit paspoorten, het informatieboek, spelden, badges, wimpels en munten en worden gewaardeerd tegen inkoopprijs. Uitzondering zijn de spelden en de jubileummunten, die vanwege de mindere gangbaarheid, zijn afgewaardeerd naar € 1 per stuk.

Ook de linnen handtassen zijn afgewaardeerd naar € 1 per stuk.

De *voortuitbetaalde posten* hebben betrekking op kosten van de bijeenkomst voor aspirant pelgrims in de Pelgrimshoeve Kafernaum in 2020.

De *nog te ontvangen contributie* betreft contributie van leden die eind december lid zijn geworden, maar waarvan de incasso nog (in 2019) plaats moest vinden.

De *overige vorderingen* betreffen de rente over 2019 en de inkomsten uit sponsoring. Alle bedragen zijn inmiddels ontvangen.

---

¹ In 2019 kon € 165 van de gefactureerde contributiegelden niet worden geïnd. Het ging om leden die na ontvangst van de factuur in januari 2019 en herhaaldelijk aandringen weigerden hun contributie te betalen. Deze leden zijn direct uitgeschreven.

De *hardware* is een beamer, die de vereniging heeft aangeschaft. Deze wordt in 3 jaar afgeschreven.

De **passiefzijde** bestaat uit de Algemene Reserve (het Eigen Vermogen) en de te betalen en vooruit ontvangen posten (het Vreemd Vermogen).

Na resultaatstoedeling bedraagt het *Eigen Vermogen* per 31-12-2019 € 28.935, dat is 101% van de (netto) contributie-inkomsten (2018: 96%, 2017: 85%).

Het Vreemd Vermogen is € 2.716. De ratio vreemd vermogen/ totaal vermogen bedraagt 9%, hoger dan vorig jaar (6%), maar historisch laag: over de laatste 8 jaren was dit gemiddeld 14%. Het wijst op een snelle facturatie en/of declaratie en snelle betaling hiervan.

De *vooruit ontvangen contributies* zijn de betalingen van personen die na 1-10-2019 lid zijn geworden. Zij zijn in 2019 als lid ingeschreven, maar hoeven voor de resterende maanden van 2019 geen contributie te betalen. De door hen in 2019 betaalde contributie heeft betrekking op 2020 (en is dus vooruit ontvangen) en wordt pas in 2020 als contributie inkomst geboekt.

De *overige te betalen posten* hebben betrekking op de betaling van declaraties of facturen voor prestaties in het jaar 2019, die na 1-1-2019 zijn ontvangen. Inmiddels zijn alle posten betaald.

4 Begroting 2020, 2021 (zie bijlage 1)

Sinds het verplaatsen van de ALV van het najaar naar het voorjaar, wordt in de ALV een begroting voor het lopende en de komende jaar gepresenteerd.

Dit biedt een beter beeld op de financiële doorwerking van beleidsvoornemens.

Tegelijkertijd is de post “nieuw beleid” geïntroduceerd, waardoor het bestuur meer armslag binnen het goedgekeurde budgettaire kader krijgt.

Vanwege het 2-jaarlijks karakter wordt bij het opstellen van de nieuwe begroting getoetst of de eerder gemaakte veronderstellingen nog wel juist zijn.

In maart 2020 is een eerste schatting gemaakt van de gevolgen van het coronavirus voor onze vereniging. Dit leidde in eerste instantie tot een bescheiden positief resultaat voor 2020 en tot een klein verlies voor 2021.

Hieronder staan de veronderstellingen voor de begroting uit maart 2020, dus aan het begin van het coronavirus. Sommige veronderstellingen zijn inmiddels achterhaald. Gelet op de inmiddels voortgeschreden tijd, is ervoor gekozen om de begroting voor 2020 (zowel cijfermatig als qua toelichting) niet meer te herzien, maar om deze te alsnog te presenteren en een update toe te voegen waarin staat of deze veronderstellingen nog geldig zijn.

4a Inkomsten: stagnerende netto ledengroei in 2020; herstel pas medio 2021

In 2019 zijn er per saldo 293 personen lid geworden, beduidend meer dan de 199 personen waarmee in de begroting 2019 van werd uitgegaan.

Vanaf 1 januari tot medio maart 2020 zijn 90 personen lid geworden.

Door het coronavirus zal de ledengroei voorlopig stagneren. Van medio maart tot 1 oktober 2020 verwachten wij 10 nieuwe leden. Voor het laatste kwartaal verwachten wij een herstel, 40 nieuwe leden (totaal 140 nieuwe leden).

In 2021 verwachten wij, na het eerste kwartaal, een voorzichtig herstel van de ledengroei, in totaal 165 nieuwe leden, en in latere jaren een groei van 215 nieuwe leden per jaar.

Per 1-1-2020 hebben 222 personen hun lidmaatschap opgezegd, beduidend meer dan in het verleden. Dit aantal is al in de begroting 2020 verwerkt.

Wij gaan voor 2021 en verder uit van 175 opzeggingen en 15 opzeggingen in de loop van het jaar (bijvoorbeeld wanbetalers)

Bovenstaande veronderstellingen leiden tot een **netto ledendaling** in 2020 en 2021 en tot een beperkte netto ledengroei in 2022 en verder, zoals hieronder is te zien.

	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Aantal leden 31-12 (t-1)	1.036	1.097	1.146	1.292	1.200	1.175	1.200
Opzeggingen per 1-1 (t)	-172	-166	-147	-222	-175	-175	-175
Aantal leden 1-1 (t)	864	931	999	1.070	1.025	1.000	1.025
Nieuw Q1-Q3	231	169	238	100	115	165	165
Tussentijdse opzeggingen	-36	-15	-10	-10	-15	-15	-15
Aantal leden 30-9 (t)	1.059	1.085	1.227	1.160	1.125	1.150	1.175
Nieuw Q4	38	61	65	40	50	50	50
Aantal leden 31.12 (t)	1.097	1.146	1.292	1.200	1.175	1.200	1.225
Netto groei	61	49	146	-92	-25	25	25

Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de inkomsten uit contributies en entreegelden. Wij verwachten voor 2020 een inkomstendaling en voor 2021 een stabilisatie van de inkomsten.

Ook de winkelverkoppen zullen door het coronavirus lager zijn dan begroot.

Ledenontwikkeling: update per 1-9-2020

De ledenontwikkeling is tot nu toe positiever dan de uitgangspunten uit de begroting 2020. Vanaf mei t/m augustus zijn 29 nieuwe leden ingeschreven, zodat er eind augustus 1.187 leden waren. Het is de vraag of in de komende maanden de ledengroei het verwachte aantal van 40 haalt, maar de begrote 1.200 leden per 31-12-2020 zijn zeker haalbaar. De prognose voor de ledenontwikkeling voor 2021 blijft voorlopig ongewijzigd.

4b Lasten 2020: diverse aanpassingen

Minder leden leidt ook tot minder kosten: er zal minder geld nodig zijn voor de passen en informatieboeken voor nieuwe (hoofd)leden en de porto voor het versturen hiervan. Door het coronavirus is de ALV / voorjaarsbijeenkomst uitgesteld en is het budget voor 2020 met € 1.500 naar beneden aangepast.

Op basis van ervaringen in eerdere jaren gaan wij voor de najaarsbijeenkomst er van uit dat dat het netto-budget toereikend is en dat hogere (bruto)kosten worden gecompenseerd door hogere opbrengsten door meer betalende bezoekers of hogere entreekosten.

Dit leidt tot onderstaande specificatie van het budget bijeenkomsten.

Specificatie budget bijeenkomsten	2017	2018	2019	B2020	B2021
Ledenbijeenkomst, voorjaar	€ 1.289	€ 1.268	€ 1.671	€ -	€ 1.500
Ledenbijeenkomst, najaar	€ 4.583	€ 2.937	€ 4.066	€ 4.000	€ 4.000
Huiskamerbijeenkomsten			€ -	€ 250	€ 250
Overige bijeenkomsten		€ 150	€ 140	€ 250	€ 250
TOTAAL BUDGET BIJEENKOMSTEN	€ 5.872	€ 4.355	€ 5.877	€ 4.500	€ 6.000

Op basis van ervaringen in 2019 en afspraken zijn er ook andere aanpassingen. Het gaat om hogere kosten voor *promotie* (€ 1.000, onder andere vanwege de hogere deelname kosten aan de F&W-beurs 2020), hogere kosten voor *Omnies* (€ 419, vanwege de hogere oplage) en hogere kosten voor *automatisering en website* (€ 500, meer ruimte voor externe ondersteuning). Er wordt daarnaast € 500 minder begroot voor *bestuurskosten*.

De Vereniging is sinds enige tijd participant in de *Camino Academie*². Als bijdrage in de financiering van activiteiten is een beperkt budget opgenomen.

De *huur* blijft de komende jaren € 250.

Voor de *administratie- en bankkosten* wordt € 750 begroot.

De *reiskosten* worden voor 2020 minder ruim begroot dan in eerder jaren op € 1.000.

Dit hangt er mee samen dat reiskosten waar mogelijk worden begroot bij concrete activiteiten (zoals bijeenkomsten).

Uitgangspunt is nog steeds dat te maken van reiskosten geen belemmering behoeven te vormen voor inzet van leden-vrijwilligers.

De *afschrijvingskosten* vloeien voort uit de gehanteerde afschrijvingstermijn.

In 2020 is € 1.500 gereserveerd voor *nieuw beleid*, voortvloeiend uit de meerjaren beleidsnota.

Dit leidt uiteindelijk tot een licht positief resultaat in 2020 (€ 705).

Lasten 2020: update 1-9-2020

Het kostenniveau zal in 2020 naar verwachting lager liggen dan hierboven beschreven. Zo zal het budget voor *bijeenkomsten* en *nieuw beleid* niet worden aangesproken (effect € 4.500 en € 1.500) en zijn de bestuurskosten, onkosten voor leden en portokosten € 2.300 lager dan begroot.

Samen met nog wat kleinere mutaties leidt dit tot een mogelijk overschot van € 10.000.

4c Lasten 2021: diverse aanpassingen

Voor 2021 zijn de porto- en reiskosten € 250 hoger

² De Camino Academie is een platform waar wetenschap en pelgrims elkaar vinden in gedeelde academische interesse rondom het fenomeen pelgrimage. De Camino Academie bevordert en structureert die ontmoeting

Daarnaast wordt € 3.000 meer begroot voor automatisering en de website omdat in de komende jaren, onder meer vanwege de toenemende complexiteit, meer externe ondersteuning nodig zal zijn.

Verder is onder de noemer “nieuw beleid” € 1.000 gereserveerd voor het voorbereiden en uitvoeren van de plannen voor het project “jongeren en pelgrimeren” en € 3.500 voor het invoeren van een nieuwe huisstijl.

Het resultaat 2021 zal naar verwachting +/- € 7.500 zijn.

5 Risico's en onzekerheid.

De afgelopen jaren was een regelmatige ledengroei te zien, waarachter een grote in- en uitstroom van leden schuilging.

In 2019 zijn veel personen lid geworden. Er hebben per 1-1-2020 echter 222 personen hun lidmaatschap opgezegd, beduidend meer dan eerdere jaren.

Het coronavirus heeft gevolgen voor de ledengroei. Voorlopig gaan wij uit van een lagere ledengroei, die zich in 2021 herstelt. Dat is niet zeker.

Verder zijn de gevolgen van het coronavirus op de opzeggingen onzeker.

Daardoor bestaat er het risico dat de begrote inkomstenstroom niet zal worden gerealiseerd.

In de begroting van 2019 zijn diverse scenario's opgesteld om de gevolgen van verschillende veronderstellingen in het ledenaantal te verhelderen. In bijlage 3 zijn deze berekeningen weergegeven.

Naast een stabiel *groeis*scenario” (netto 50 leden per jaar, in 2023 1.400 leden), is er een “stabiele *aantals*scenario” (netto 0 leden per jaar, in 2023 1.150 leden), een *krimps*scenario (netto ledendaling van 30 leden per jaar, in 2023 1.015 leden) en een *versneld groeis*scenario (netto 65 leden per jaar, in 2023 1.525 leden)

De scenario's resulteren in een Eigen Vermogen dat gelijk blijft of daalt, maar in ieder geval ruim positief blijft.

Daarbij komt dat het Eigen Vermogen, mede door het verwachte resultaat in 2020 zo groot (schatting ultimo 2020 € 39k en ultimo 2021 € 31,5k) al fors boven het in de scenario's gehanteerde Eigen Vermogen (€ 25k) ligt, wat een extra zekerheid geeft om toekomstige tegenvallers op te vangen.

Tot slot biedt het jaarlijkse presenteren van de jaarrekening in de ALV steeds weer de mogelijkheid om de financiële positie te beoordelen en, indien nodig, ombuigingen voor te stellen.

Geconcludeerd kan worden dat er, ondanks onzekerheden, voldoende waarborgen zijn waardoor de financiële positie van onze vereniging voor de komende jaren niet in gevaar zal komen.

6 Voorstel contributie 2021

Gelet op de gezonde vermogenspositie wordt voorgesteld om de contributie ook voor 2021 niet te wijzigen.

Bijlage 1

LASTEN	Exploitierekening 2018, 2019 en Begroting 2019, 2020 en 2021										BATEN
	€ Realisatie 2018	€ Begroting 2019	€ Realisatie 2019	€ Begroting 2020	€ Begroting 2021	€ Realisatie 2018	€ Begroting 2019	€ Realisatie 2019	€ Begroting 2020	€ Begroting 2021	
Inkoopkosten winkel	448	420	311	250	325	Contributies	22.206	23.241	24.975	23.865	23.200
Ledenbijeenkomsten/infodagen	4.355	6.000	5.877	4.500	6.000	Oninbare contributies	-147	-	-165	-175	-175
Jubileum	1.613	-	-	-	-	Entreegelden hoofdleden	3.186	2.682	3.816	1.890	2.250
Promotiekosten	867	1.000	1.930	2.000	2.000		25.245	25.923	28.626	25.580	25.275
Camino Academie	-	250	-	250	250						
Omnes excl. porti	5.532	5.800	6.165	6.500	6.750	Sponsoring/advertenties	485	450	514	125	125
Huur	250	250	150	250	250						
Pelgrimspassen	353	342	467	225	275	Winkelverkopen	1.193	820	819	600	800
Informatieboek	1.265	969	1.366	675	800						
Website	575	1.500	1.529	2.000	5.000	Rente spaarrekening	3	-	3	-	-
Administratie, bankkfstn, enz.	701	725	677	750	750	Overige Baten & lasten	-	-	-	-	-
Bestuurskosten	1.722	2.000	1.263	1.500	1.500						
Reiskosten	1.611	2.250	766	1.000	1.250						
Porti	3.720	4.100	3.823	4.000	4.000						
Afschrijving Hardware	154	200	207	200	50						
Overige Baten & lasten	775	-	797	-	-						
Nieuw Beleid	-	1.250	-	1.500	4.500						
Resultaat	23.940	27.056	25.328	25.600	33.700						
	2.985	137	4.633	705	-7.500						
Totaal generaal	26.925	27.193	29.961	26.305	26.200	Totaal generaal	26.925	27.193	29.961	26.305	26.200
Resultaatsbestemming											
Bestemmingsreserve Website	0	0	-	0	0	Aantal leden 31-12 (t-1)	1.097	1.146	1.146	1.292	1.200
Bestemmingsreserve Jubileum 2017	-1.650	0	-	0	0	Opzeggingen per 1-1 (t)	-166	-147	-147	-222	-175
Algemene Reserve	4.635	137	4.633	705	-7.500	Aantal leden 1-1 (t)	931	999	999	1.070	1.025
						Nieuw Q1-Q3	169	165	238	100	115
Bestemmingsreserves per 31-12						Tussentijdse opzeggingen	-15	-15	-10	-10	-15
Website	0	0	0	0	0	Aantal leden 30-9 (t)	1.085	1.149	1.227	1.160	1.125
Jubileum 2017/8	0	0	0	0	0	Nieuw Q4	61	49	65	40	50
						Aantal leden 31.12 (t)	1.146	1.198	1.292	1.200	1.175
Algemene Reserve per 31-12	24.301	24.438	28.935	29.640	22.140	Netto groei	49		146	-92	-25
Eigen Vermogen per 31-12	24.301	24.438	28.935	29.640	22.140	Ledenbestand in bedragen					
EV als % netto contributie	96%	94%	101%	116%	88%	Hoofdleden	18.666	19.611	21.165	20.310	19.870
						Gezinsl./Partners	3.540	3.630	3.810	3.555	3.330
Ledenbestand in aantallen per 31-12 (t)							22.206	23.241	24.975	23.865	23.200
Hoofdleden	907	943	1012	953	938	Entreegelden	3.186	2.682	3.816	1.890	2.250
Gezinsl./Partners	241	257	280	247	237	Totaal bedrag	25.392	25.923	28.791	25.755	25.450
Totaal aantal leden	1.148	1.200	1.292	1.200	1.175						

Bijlage 2

ACTIVA	<i>Balans per:</i>			PASSIVA	<i>Balans per:</i>		
	31-12-2019 €	31-12-2018 €	31-12-2017 €		31-12-2019 €	31-12-2018 €	31-12-2017 €
Liquide middelen				Algemene Reserve			
Rabo Spaarrekening	27.000	19.500	21.000	Saldo Resultaat voorgaande jaren	24.301	19.666	15.525
Rabo Rekening Courant	1.023	447	350	Bestemming Resultaat boekjaar	4.633	4.635	4.141
Totaal Liquide middelen	28.023	19.947	21.350	Totaal Algemene Reserve (A)	28.935	24.301	19.666
Voorraden				Bestemmingsreserves			
Winkel	612	870	1.118	Website	0	0	0
Munten	238	248	0	Jubileum	0	0	1.650
Paspoorten	952	1.468	375	Bibliotheek	0	0	0
Handboeken	908	2.249	292	Informatieboek 2015	0	0	0
Handtassen	250	0	0	Totaal Bestemmingsreserves (B)	0	0	1.650
totaal Voorraden	2.960	4.834	1.785	Totaal Eigen Vermogen (A+B)	28.935	24.301	21.316
Vooruitbetaalde posten	278	84	0	Te betalen en vooruitontvangen posten			
Nog te ontvangen contributie	0	239	175	Rabo bankkosten 4e kwartaal	0	0	21
Overige Vorderingen	128	419	131	Overige nog te betalen posten	1.456	405	1.170
Hardware	260	467	0	Vooruitontvangen contributies	1.259	1.283	933
Totaal Generaal	31.650	25.990	23.440	Totaal betalen en vooruitontvangen Posten	2.716	1.688	2.124
				Totaal Generaal	31.650	25.990	23.440

Bijlage 3: Financiële gevolgen van diverse groeiscenario's

Er zijn in 2019 verschillende scenario's opgesteld om de gevoeligheid van de ledengroei op de financiële situatie te bepalen.

Allereerst is er het **stabiele groeiscenario** dat hieronder is weergegeven. Er is sprake van jaarlijks netto 50 nieuwe leden. Dit scenario sluit het beste aan bij de realisaties tot en met 2018.

Aantallen in ledenadministratie	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Aantal leden 31-12 (t-1)	969	1.036	1.097	1.148	1.200	1.250	1.300	1.350
Afzegging per 1-1 (t) in (t-1)	-164	-172	-123	-147	-150	-150	-150	-150
Afzeggingen per 1-1 (t) in (t)	-19	-36	-44	-2	0	0	0	0
Wanbetalers	0	0	-7	-13	-15	-15	-15	-15
Aantal leden 1-1 (t)	786	828	923	986	1.035	1.085	1.135	1.185
Nieuw Q1 - Q3 (t)	181	231	169	165	165	165	165	165
	967	1.059	1.092	1.151	1.200	1.250	1.300	1.350
Directe afzegging in boekjaar								
- hooflid AI			-3	0	0	0	0	0
- hooflid			0	0	0	0	0	0
- partnerlid			-2	0	0	0	0	0
Aantal leden 30-9 (t)	967	1.059	1.087	1.151	1.200	1.250	1.300	1.350
Nieuw Q4	69	38	61	49	50	50	50	50
Aantal leden 31-12 (t)	1.036	1.097	1.148	1.200	1.250	1.300	1.350	1.400
<i>Bruto groei</i>	250	269	230	214	215	215	215	215
<i>Afzeggingen</i>	-183	-208	-174	-162	-165	-165	-165	-165
Netto groei	67	61	51	52	50	50	50	50

In het **stabiele aantal** scenario wijzigt het aantal leden niet, doordat er jaarlijks 50 minder leden bijkomen. Het aantal nieuwe leden is hier gelijk aan het aantal afzeggingen.

In het **krimp** scenario daalt het aantal leden, doordat er vanaf 2019 jaarlijks boven het stabiele aantal scenario jaarlijks nog eens 15 leden minder lid worden en daarnaast 15 leden extra opzeggen, dus op termijn een ledendaling van 30 personen per jaar.

In het **versnelde groeis** scenario daalt het aantal afzeggingen elk jaar met 5 en stijgt het aantal nieuwe leden elk jaar met 5.

In onderstaande tabel is het aantal leden per 31-12 per scenario weergegeven.

Verloop aantal leden	2016	2017	2018	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023	Toename
Scenario									
Stabiele groei	1.036	1.097	1.148	1.200	1.250	1.300	1.350	1.400	252
Stabiel aantal				1.150	1.150	1.150	1.150	1.150	2
Krimp				1.135	1.105	1.075	1.045	1.015	-133
Versnelde groei				1.205	1.270	1.345	1.430	1.525	377

Vervolgens zijn de gevolgen hiervan berekend.

Naast de directe gevolgen voor de inkomsten zijn aan de lastenkant alleen de gevolgen berekend voor het aantal te verstrekken handboeken en paspoorten, wat immers direct afhankelijk is van het aantal nieuwe leden.

De gevolgen voor de overige kosten zijn niet berekend.

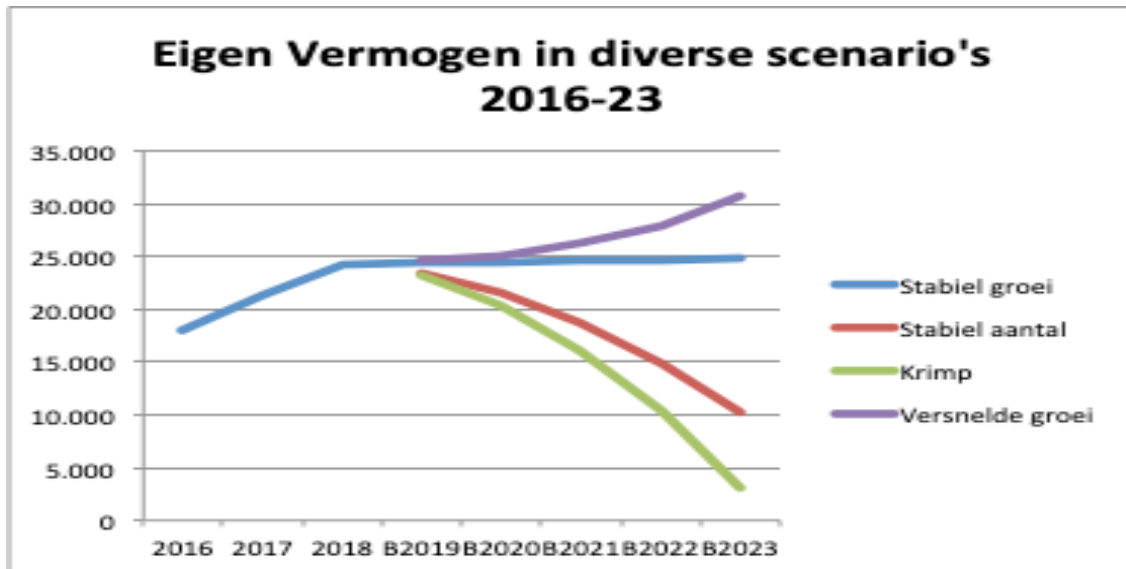
Zodoende wordt in de negatieve scenario's geen rekening gehouden met bijsturing-mogelijkheden, bijvoorbeeld het niet gebruiken van het budget voor nieuw beleid.

Bij de stagnerende of krimp scenario's gaat het dus om "worst-case-scenario's".

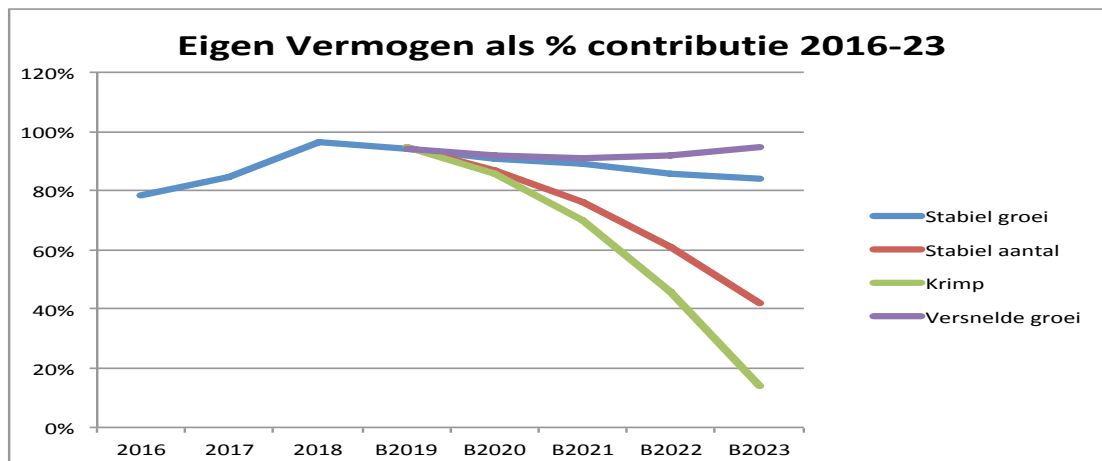

De gevolgen van de scenario's op het Eigen Vermogen staan in onderstaande grafiek.

In het stabiele groeiscenario bedraagt het Eigen Vermogen eind 2023 bijna € 25.000; het versnelde groeiscenario zit daar bijna € 6.000 boven, terwijl het stabiele aantal scenario er bijna € 15.000 onder zit en het krimp scenario zelfs bijna € 22.000 onder.

Een andere manier van presenteren is om het Eigen Vermogen te relateren aan de contributie inkomsten, zie de volgende grafiek.

Conclusie

Bovenstaande grafieken laten zien dat de financiële positie van de vereniging gezond is en een stootje kan velen. De buffer van het Eigen Vermogen is voldoende om een daling van 1.200 naar minder dan 1.000 leden op te vangen. Bovendien is in de berekeningen geen rekening gehouden met de bijsturingmogelijkheden aan de lastenkant in geval van aanhoudend negatieve ontwikkelingen.